

Előfizetési feltételek

helyben hához hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árképezetben részestínek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

Kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papír-
árugyár részvénytársaság
Főút 28. szám alatt,
hova ugy a lap szellemi részét illető
közlemények, mint az előfi-
zetések és hirdetések bér-
mentesen küldendők.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Olvasóinkhoz.

Más alakban, de ugyanazon tartalommal jelenik meg lapunk ez évnegyedbeli első száma. Olvasóink érdekét szem előtt tartva láttuk célszerűnek lapunk alakját megváltoztatni és annak tetszetős, könnyebben kezelhető és jobban áttekinthető külsőt adni. Hátránya volt lapunk eddigi alakjának, hogy az felvágatlanul került olvasóink kezébe; a nyolcz oldal tördelése pedig sokkal több időt vett igénybe, semmint hogy a megjelenést megelőző 6 órában belül kezeinkhez érkezett legújabb híreinket nyomban közölhettük volna, míg jelen 4 oldalos nagy alakjában a lap tördelése kevesebb időt vesz igénybe és most már legfrissebb és legújabb híreinket is azonnal közölhetjük olvasóinkkal. Terjedelméből sem vesztett lapunk e változtatással; más alakban ugyan, de hozni fogja mind azt, amit eddig nyújtottunk: vezércikket, hivatalos részt, 2—3 politikai, társadalmi, szépirodalmi, vagy művészeti cikket, közgazdasági rovatot, tárczát, csarnokot, napi híreket, napi rendet és időjárás-észleletet, és mint eddig is, pontosan fog megjelenni minden csütörtökön és vasárnap a kora reggeli órákban.

Tisztelettel kérjük t. olvasóinkat, fogadják lapunkat ez alakjában is ép oly szívesen, mint eddig, és előfizetéseik megújításával járóljanak bennünket hazafias és hasznos működésünkben.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése a mai nappal lejárt, tisztelettel kérjük, miszerint a mellékelt utalvány felhasználásával előfizetésüket megújítani sziveskedjenek. Azon olvasóinkat pedig, kik bármely okból is lapunkat továbbra jártni nem akarják, felkérjük, miszerint jelen megküldött számunkat kiadóhivatalunknak visszaküldeni sziveskedjenek, mert a küldött lap megtartását előfizetési nyilatkozatnak tekintjük és az illetőket továbbra is rendes előfizetőink sorában fogjuk megtartani.

A „Közérdek” előfizetése:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Nagy-Enyed, 1898. április 3.

Kiváló tisztelettel
A „Közérdek” szerkesztősége.

Kedélyvilág és politika.

(L. I.) Az ó-világ moralistái sokat vitáztak a fölött, hogy mi az erkölcsös és mi a hasznos dolog, megtoldván vitájukat azzal az érdekes kérdéssel, hogy az erkölcsös és hasznos ellentétbe jöhetnek-e egymással. Vitatkozásukban arra az eredményre jutottak, hogy e kettőnek ellentéte csak látszólagos lehet; csak akkor állanak szembe egymással, ha vagy egyiknek, vagy a másiknak lényegét nem ismertük fel helyesen; a tévedés alapja tehát bennünk, a mi felületességünkben volt.

Sokszor állott ezen idők óta elmélet és gyakorlat, elv és a mindennapi élet igénye, vágy és siker, poézis és valóság ellentétben egymással. De tán seholy sem jut ez a két fajta akkora ellentétbe, mint a mekkora látszik a felületesen gondolkodó elfogult embernek jel-szavak által izgatható kedélyvilága és a politikai belátás magasabb intelligenciája között.

A képzelet ragyogó, tündöklő és csábító életet mutat; tele van az mindazon gyönyörűséggel, amit beléje a dús gazdag természet ideális szeszélye rejtett; szépséges szép tündérmesék világa, a gyermekkorát élő ember és nép legfőbb öröme van ott minden kincscsel és festői naivsággal gazdagon.

A politika pedig az a rögös, fekete föld, amelyet verejtékes munkával kell arra kényszeríteni, hogy az éhező ember számára a mindennapi kenyert megteremje.

Az egyik a fűszer, a virág, az illat, a jövő, az ünnepek és a mennyország: mindaz ami költői, ami vigasztal, ami örömmel és reménnyel táplálja a kifáradt embert, hogy a holnapi munkájára új erőt merítsen. A másik a hétköznapi, mindennapi élet a maga viseltes munkás-köntösében, a megélhetés gondoljaival, aggodalmaival, küzdelmeivel s a sivar jelen minden prózájával egyetemben.

A képzelet az a szárny, mely az embert fel a magasba repíti, az eszmék világába, ahol nincs a faji, egyházi és magán érdekek ezer korlátja és ágaboga; csak egy van: a fenséges eszme, mely előtt a föld köteleiből kiragadott ember a megdicsőülés mosolyával borul le és imádkozik. A politika meg az a nyilvessző, mely a szárny evező-tollát kiszakítja s az embert a földre ejtve a lábain való lassu és óvatos haladásra kényszeríti.

A képzelet az a szép világ, melyben a hún ösöket várjuk a tejt felől, hogy halhatatlan erejűvel segítsenek megszorult népünknek. Az a csalóka szép világ, melynek álmai közt két szomorú, de tanulságos korszakban ringatóztunk; mikor azt álmodtuk, hogy az akkor leghatalmasabb nép uralkodójában, ki hiru reményeket élesztett és táplált bennünk, sikerült érdek nélküli rokonszenvet és biztos támaszt találunk. Elkápráztatja szemünket Árpád diadalmas zászlóinak lobogásával; hidat ver a földtől fölfelé, mely az ég kapujához vezet.

A politika pedig bebizonyítja nekünk, hogy önmagunkon, a magunk bölcsességén és erején kívül senkire és semmire sem támaszkodhatunk; bebizonyítja, hogy ma nem a vitézség mindent letipró virtusával, hanem Árpád államalkotó bölcsességével lehet egy kis sikerről a másik nagyobbra haladni lépésenkint; bebizonyítja, hogy nincsen másutt egünk, de még helyünk sem ezen a földön kívül; s hogy minden szivárvány csak csalódot hoz a benne bizakodónak.

Az érzelem egészen az egyéné; korlátot nem ismer mászt, mint önmagát; felelősséggel senki másnak nem tartozik, mint önmagának. Független a legnagyobb mértékben.

A politika már nevével fogva a közügyre tartozik, szigorú felősséggel jár, s kénytelen számot vetni az emberi természetnek és a nemzeti életnek mindennemű jogaival és igényeivel. Azért a politikai tények valódi mértéke és eredete sohasem az elv, az elmélet: hanem a közszükség, az állam erősödésének s az állampolgárok békés együttélésének igényei. Olyan sok mindenféle oldala van, mint az emberi és állami életnek. Szóval viszonylagos és opportunist a legnagyobb mértékben.

Az érzelem nem számít, nem alkuszik s rohan a tárgya felé ellenállhatatlanul és egyenesen. Politika nincs számítás és alku nélkül; s csak annyit akar, amennyit kivihet. Ha szárnyaikat megnyirbálja a sors szeszélye vagy irigysége és árva golya vagy béna pegazus módjára kell búslakodnunk: ez azért még mindig élet és tollunk is kínóhat, ha élünk; de ha a föld megmozdul alattunk: hová megyünk akkor szárnyunk tollát megnevelni? Ez a föld sugalmazza nekünk a politikát. Érdék és önzés vezeti a politikai életet, éppen úgy,

TÁRCZA.

Az ezredorvos.

— A Közérdek eredeti tárczája.

Írta: Igálsz.

Rosszul cselekedett Turbányi János ezredorvos, mikor hajlott korában megnősült. De nem nőtülési számdéka volt hibás, hanem választása esett rosszul. Az ötven évét meghaladó férfiú egy alig husz éves fiatalaságot vezetett oltárhoz. Az öregség beleszeretett az ifjúságba, az élemedettség az üdeségbe, a kóró a rózsabimbóba.

De hisz ez érthető. Am érthető az is, hogy az ifjúság nem volt szerelmes az öregségbe, az üdeség az élemedettségbe s a rózsabimbó a kóróba.

Am akkor a rózsabimbó miért kötötte magát a kóróhoz? . . .

Istentől, embertől elhagyott kis városka volt az a fészkek, hova az orvost garnizonja kötötte. Az okkupált tartományok legmélyén, Montenegró határán, távol a hajózható tengertől és a vasutaktól, feküdt a néhány száz viskóból álló városka, mely azonban a megszálló hadsereg nézve fontos pont volt s innen ágazott szét a katonaság az épített erődökbe.

E városkának nem volt fiatalága. Szórakozást nem nyújtott az idegennek. Nem is kereste fel idegen. Csak a katonaság változása zavarta meg az élő egyhanguságot olykor-olykor, mikor egyik zászlóalj felcserele a másikat. A tisztek itt oly elhagyottak voltak, hogy ha változatosságot akartak, hát a — legénységgel mulatnak. Így is alig lehetett megölni az időt.

A katonáktól félt a város. Ezek voltak a vidék urai.

Ritkán jártak sétálni az ugynevezett városba és ha látták őket az emberek, csak szuronyosan, töltött fegyverekkel látták. A katonatisztekkel szemben is félelmes tisztelet fejlődött ki. Az ezredorvos ur járt a legjobban. Benne a lakosság inkább az orvost csodálta. Orvos nem volt az egész kopár hegyi vidéken, mely csupa sziklából állott. Sziklára épült a város, koldus volt hát a lakossága, hogyan lett volna kedve ide szállingózni egy orvosnak a koldusságba? . . .

Az ezredorvostól félték hát a legkevésbé és szerették a legjobban. Az is lejárt a városkába, sőt nem is a lágerben lakott. Ott kvártélyozott a helység első emberénél, ki igen hiru ember volt.

Ennek a hiru embernek volt egy szép halavány leánya is, ugy huszonhárom éves. Nagyon szép leány volt és egyetlen jómódu leány. Még sem mehetett férjhez. Egy kecskepásztorhoz csak nem adhatták, más fiatal ember pedig nem akadhatott e szikla-vidéken. Oda adták hát az ezredorvosnak. A rózsabimbó így került a kóróhoz, az öregség így párosult a fiatalasággal.

És az orvos, ki mindig az emberben buvárdokott, nem számított a lélek szomjúságára, a test sóvárgására . . . Nem gondolt arra, hogy ez a fiatal lélek csak hasonló fiatal lélekkel tud rokonszenvezni, s e test sóvárgása nem találhat kielégülést az ő reges szerelmében.

Nem, nem gondolt arra, a szerelem elvette gondoló képességét és beteges ábrándjában magává tette a gyermeket, hogy — boldogítsa.

De nem tudta boldogítani s csakhamar bágyadtak, szerelmi hévre képtelennek, tehát ami tényleg volt, öregnek érezte magát. És jól látta, hogy rosszul cselekedett, és sivar, rideg, üres, örömtelen életet szerzett

ennek a leánynak. Rabság az, nem házias-élet; sorvadás ez, nem együttélés erre a nőre nézve . . .

És hogy nejét némileg kárpótolja, az orvos megnyitotta házat a garnizon tisztjei előtt. Ezek unalmukban már a templomi misékre kezdtek járni.

Nevezetessé vált ezután a garnizon előtt minden héten az a nap, melyen az ezredorvos ur kis családi körében a tisztikart fogadta. A szép asszony ifjúsága, üdesége, vendégszerető modora elbájolt mindenkit s unaloműző jó kedvet, derűt hozott a szikla-vidéken állomásozókra.

Mikor azután egy-egy délután nagyon sok ideje volt egy-egy tisztnek, hát fogta magát és elmerészkedett az ezredorvos házába. S ott mindig szívesen fogadták. De bizalmat gerjesztő mozdulatot nem lehetett látni, vagy valamire feljogosító szót nem lehetett hallani a szép asszonytól. A tiszteletteljes távolság tehát megmaradt az asszony és a tisztek között. Csak a garnizon egyik főhadnagya iránt viseltetett jól titkolt szerelemmel és meleg érdeklődéssel a fiatal asszony. Ezt a végnélküli szerelmet el tudta titkolni a nő a világ előtt, mely a garnizon tisztjeiből állott, de nem tudta eltitkolni a szeretett férfi előtt.

És Simkó főhadnagy csakhamar észrevette a hatást, mit személye a nő lelkeben előidézett. És élvezte is e hatást. Eljárt az asszonyhoz, mikor csak szeret tette. Ha a férj elment hazulról, ő belopódzott hozzá. S noha a nő el tudta palástolni titkát a világ előtt, annál ügyetlenebb volt a főhadnagy ur. S nem sokára az egész garnizon tudta, hogy a szép asszonynak Simkóval viszonya van.

És meghallotta a férj is. Mindenki a kitörő katasztrófát leste. De ez késett, mintha váratott volna ma-

Ced.

mint az egy ember, mikor nincs ünnepi köntösben és hangulatban. Csak az a különbség, hogy az ember önzését korlátozzák a másik ember jogai; a nemzetek azon természetes önzését, hogy létérdeiknek megfelelően, nem korlátozza a világon semmi sem. Legfeljebb a Mannlicher.

Az egyik lehet optimista akkor, mikor a másik csak azért is, csak óvatosságból is pesszimista. Az egyik a levegőn át mérí a távolságokat, melyeket a másiknak rögs és tekervényes utakon, ezer akadály közt, lassu lépésben, akkor is minden lépés helyének biztonságát előbb jól kipróbálva, lehet megtenni.

És mégis, mindezen sok ellentét dacára, nem olyan sivarán a politika annak, ki az élet céljait s a hozzájuk való eszközöket komolyan és a felelősség érzetével mérlegeli, mint a milyennek ezen hézagossággal a pillantásra, látszhatik. Mert nemcsak az a szép, a mi elérhető; nemcsak az a művész, aki a hangulatot, az elragadtatást szóba vagy zenébe önti be. — Az élet maga olyan anyag, — mondja Maculay — melyből műremeket lehet faragni, ha van ahhoz értő Fidiász.

Ennek a műremeknek a matériáját azonban nem a képzetnek az álommal tovaröppelő szép színei, nem az érzelmeknek gyorsan változó lobogása adják. A helyes politikai felfogás ezt a matériát a nemzetnek a parlamenti többséggel kifejezett akaratából meríti. Ennek az akaratnak pedig forrása az a mély meggyőződés, hogy a nemzet élete a törvénytiszteléken alapul; hogy a kivívott jogokhoz és a múlt emlékeinek kegyeletéhez hűségesen ragaszkodni kell; hogy folytonosan haladni kell, de kockáztatni nem szabad semmit; hogy ebben az államban magyarrá kell lenni minden érületnek; s hogy a magyar állam megerősödésének munkájában a vezérszerep annak a bölcs és jószágos férfinak a kezében van, ki államegységünk szent szimbolusát, a királyi koronát viseli. Erőssé és nagygyá csak a korona vezérlete alatt lehetünk. Magunkat alázunk le mindannyiszor, ha a koronát hajlógatásra kényszerítjük; mert hiszen az a mi legmagasabb és legbüszkébb ékességünk. S magunkat emeljük, ha a korona fényét minél magasabbra tesszük; minél inkább óvakodunk, hogy a legparányibb árnyéktól is tisztán maradjon. Az pedig, ha bárki a magyar nemzetet és magyar királyt egymás nélkül, vagy egymással szembe állítja: vagy szánalmas oktalanság, vagy bűnös vakmerőség.

Ezek a pontokon találkozok a jelszavak által meg nem téveszthető bölcs embernek kedélyvilága és politikai belátása ellenmondás nélkül. És ebből a becses matériából készülhet aztán az állam felvirágzása Maculay műremeke.

Aktuálisá tette pedig ezen elmélkedést a parlamenti ellenzék viselkedése. A legközelebb lefolyt vitában szép szónoklatok hallszottak a közállapotokról, olyanok, amelyek minden kormányra, minden korban elmondhatók voltak és lesznek. Hisz édes istenem! állapotok mindig voltak és sohasem volt úgy, hogy valamiképp ne lett volna. Az országos bajoknak, az általános szegénységnek szót kell adni, írját kell találni a nemzeti tanács-

gára, hogy annál rettenetesebben törjön ki. És előre sajnálták a szegény szép asszonyt, kit ha férje el is taszít magától, mégsem lehet soha Simkő...

De a katasztrófa elmaradt. A férj ugyan mindent tudott, de perpatvart, vagy éppen katasztrófát előidézni nem lehetett szándékában. Csak el-elmondogatta magában:

— Szegény asszonyt minek is kötöttem hozzám!... S ha a dolgát végezve hazafelé tartott, lassu, zajtalan léptekkel ment fel a grádicson. Nem csemetett be, hanem elkerült a cselédszoba ablakához, azt csendben megzörgette. A legénye csakhamar kidugta a fejét. Attól azután megkérdezte:

— Itthon a feleségem?

— Itthon van, ezredorvos ur!

— Ugy-e, a főhadnagy ur is itt van?

— Az is itt van, orvos ur. És a legénye gunyosan mosolygott. De az orvos nem akarta észrevenni ezt a gunyos mosolyt, mely szarvainak szólt, és csendesen motyogta:

— Jól van, jól van. Azután ismét zajtalanul lement a lépcsőkön, ment a tiszt-kaszinóba. Ott elhelyezkedett egy sarokban és a nedves pápaszemét törülgette.

Mikor azután feltételezhette, hogy a főhadnagy elment, haza merészkedett. Otthon azután olykor-olykor mélabús hangon megkérdezte nejétől:

— Nos édes Iduskám jól mulatott Simkő?

A nő arca pedig ragyogott a boldogságtól.

Egyszer azután ismét haza motyogott a férj. Oda löpözött legénye ablakához és megkérdezte:

— Itt van a főhadnagy ur?

— Már régen elment.

Az orvos csodálkozott. Simkő látogatása ok nélkül

ban mindenesetre. De erre alapítani a kormány iránti bizalmatlanságot: kissé banális dolog. Az nem politikai szerep, ha egy képzelti államot festünk, amelyben akkor is gazdag a nép, ha két esztendő alatt nem temett enivalója. Az pedig, hogy egyes pártok a vérmes reményekre és izgékonyásra könnyen hajló magyar embert, kellő felvilágosítás helyett, lehetetlen vágyakra ingerlik, vagy a legboldogtalanabb dilemma elé viszik két oly kötelesség között, melyek csak mesterségesen állíthatók egymással szembe, valójában pedig nagyon szépen megférnek egymás mellett, sőt az a hely van mindegyikük számára kijelölve: lehet ugyan politika, de nem a közügyet szolgálja, hanem a pártérdeket.

9696/98. sz. Kereskedelemügyi m. királyi miniszter. Független Alsófehér vármegye közönsége részére 1891. évi július hó 28-án 44413. sz. a. kelt kereskedelemügyi miniszteri rendelettel kiadott „Engedély-okirat”-hoz.

Alsófehér vármegye közönségének ezennel megengedem, hogy a hivatali elődöm által 1891. évi július hó 28-án 44413. sz. a. kiadott „Engedély-okirat” alapján a maros-szent-imre—balászfalvi törvényhatósági köz-ut 8.360—8.524. klm. szakaszán épült Maros-híd közúti közlekedésre szolgáló részén gyakorolt vámszedési jogot a lejárt napjától számítandó tíz (10) egymásután következő éven át, vagyis 1897. évi május hó 16-tól 1907. évi május hó 15-ig bezárólag az előbb hivatkozott engedély-okiratban részletesen felsorolt feltételek s az ugyanabban megállapított vám-díjszabályzat megtartásával gyakorolhassa azon hozzáadással, hogy az idézett engedély-okiratban felsorolt vámentességeken kívül a távirtdai küldönczöket, valamint az állami adót szállító és sorshuzás, ujonczállítás, vagy ellenőrzési szemle céljából utazó közúti elöljárókat szállító fuvarok és állatok vámentességét szintén biztosítottam.

Budapesten, 1898. évi február 25-én. A miniszter helyett: Csörgeő s. k. államtitkár.

A kiegyezési javaslatok.

Budapest, 1898. április 2.

A kiegyezési javaslatok készen vannak és a magyar kormány csak arra az időpontra vár, amelyben osztrák kollégája a reichsrath elé terjeszti javaslatait, hogy aztán ő is a képviselőház elé terjessze a vonatkozó összes törvényjavaslatokat, mert a beterjesztésnek mind a két házban egyidejűleg kell történni. Hogy ez a husvét előtt, vagy után lesz-e, az alárendelt fontosságú kérdés. Nagy érdeklődéssel bir az a kérdés, hogy a siker minő kilátásával kerülnek a javaslatok a két ház elé?

És itt meg kell állapítani mindenek előtt azt, hogy még a javaslatok beterjesztése előtt két végtelen fontos kérdésben báró Bánffy miniszterelnököknek lett igaza. Az első kérdés a két állam iparának egyenjogúsítása az állami szállításoknál és a teljes kölcsönösség e téren. Ezt a kérdést, mihelyt vitás lett, a fejlődésben levő magyar ipar javára kellett eldönteni és mint a

nem lett volna ily rövidre szabva. Rosszat sejtve sejtett a szobába.

Nejét a pamlogon találta zokogásban.

— Mi baj Ida? kérdé az orvos, szeretettel simogatva meg fiatal nejét, mint az apa beteg gyermekét.

A nő csak sirdogált.

— Talán fájdalmat okozott ő neked? kérdé suttogó hangon a férj.

— Az asszony erre sem felelt. Az orvos egy nagyot lélegzett és azután bátorságot vett magának s megkérdezte:

— Talán összekocczantatok? ... Talán — különös nehézséggel ejté ki a szót — szakítottatok? ... A nő most sem felelt, de teljes erővel kitörő zokogása megadta a választ, elárulta az orvosnak, hogy helyesen kutatótt. Lehajolt nejéhez:

— Vigasztalódjál szegény gyermek, mert én jóvá teszek mindent, megyek és megmosom a fejét. No ne sirj, te kis bohó, nem akarlak könnyezni látni, ez fáj nekem, megyek és elhozom ide hozzánk ... Meglásd ki fog engesztelni, bocsánatot fog tőled kérni, no ne sirjál! ...

... Házas emberek és férjes nők, kik ezt olvassátok, nevéssétek ki ezt a szerencsétlen embert, ki csakugyan így cselekedett. Addig járt a garnizonban és a városban, míg megtalálta és eljövételre bírta a neje főhadnagyát.

Este már hármassal ültek az asztalnál. Az asszony szemei újra boldogságot ragyogtak. Az üdőség, a fiatalság között pedig komolyan, áhitatosan ült a kór, az öreg ezredorvos. A két szerelmes atyja gyanánt beillhetett volna a keretbe ...

következmény mutatja, az erre vonatkozó osztrák követelést el kellett ejteni.

A második sokkal fontosabb kérdés a „junktim”-ra vonatkozik, melyet legelőször gróf Apponyi követelt a magyar képviselőházban és melyet később gróf Badeni conditio sine qua non-képpen állított fel. Gróf Apponyinak akkor azt felelte b. Bánffy, hogy a kiegyezési javaslatok és a kvóta-elintézés csak véletlenségből esik egy időre, de sem közjogilag, sem az egyszerű józan ész és világos logika törvényei szerint nem tartoznak össze. Gróf Apponyi feuntartotta az ő junktimját és b. Bánffy előzékenységet tanúsított, amennyiben elfogadta a junktimot a két javaslat szentesítésére nézve.

Ezt az álláspontot képviselte b. Bánffy gróf Badeni-vel szemben is. Utóbbi azonban, akit egy turbulens kisebbség szorongatott, attól tartott, hogy a kiegyezési javaslatok a kvóta-javaslat nélkül nem lesznek keresztülvihetőek a reichsrathban, követelése fonáksága dacára ragaszkodott a junktimhoz, melybe végre, a viszonyok által kényszerítve, jobb meggyőződése ellen, a magyar kormánynak is bele kellett egyeznie, nehogy az egész kiegyezést veszélyeztesse. Gróf Thun első ténye a junktim elejtése volt, mert az a feunforgó körülmények közt a tárgyalások meghiusulását jelenti. A junktimot báró Bánffy szándéka szerint fogadták el és az csupán a javaslatoknak a korona által való egyidejűleges szentesítésére redukálódik.

Most tehát másként áll a kérdés. A két kormány nem akarja a junktimot, míg az ellenzék itthon is, Ausztriában is, görcsösen ragaszkodik hozzá. A reichsrathban a német pártok a legélesebb obstrukcióval fenyegetnek az esetre, ha a kiegyezési javaslatok a kvótajavaslat nélkül kerülnek tárgyalás alá. Ott a kiegyezést úgy sem igen akarják, sőt a leghatározottabb visszautasítást jósolják nekik; ha pedig be nem tartanak a junktimot, ez a kiegyezési javaslatoknak az osztrák reichsrath részéről való biztos elvetését jelentené.

Vajjon minő állást fog e kérdéssel szemben elfoglalni a magyar ellenzék, nevezetesen a nemzeti párt? Osztrák ellenségeinkkel egyesülten fog-e működni és azok malmára hajtja a vizet, vagy pedig hazafias érzélemmel meg fogja látni a magyarfalók magatartásában az ujjmutatást a saját eljárására nézve és a szert igazodik? Qui vivra, verra.

Vegyes hírek.

— **Kérjük t. olvasóinkat hátralékos előfizetéseik gyors beküldésére.**

— **Kinevezések.** Alsófehér vármegye főispánja Tuzson Gyárfás, Szalánczy Jenő és Albert Dénes megyebeli birtokosok a II. loávató bizottság becslové, Csepreghy János állatorvost pedig ugyanezen bizottság orvosává nevezte ki.

— **Közgyűlés.** A nagyenyedi ref. egyházközség képviselőtestülete folyó évi április hó 3-án délelőtt 11 órakor az új városzház nagytermében gyűlést fog tartani. Ezen érdekesnek ígérkező gyűlésre az érdekeltek ez uton is meghivatnak.

— **A Nagyenyedi Épület-lakatosárugyár r. t.** új igazgatósága f. hó 1-én alakult meg. Igazgatóvá Lázár István választott, ki ezen tiszttel mult éven is betöltötte. Miután azonban a megválasztást nem fogadta el, az igazgatói teendők Kovács Gyula elnökre bizattak.

— **Vakáció.** A közeledő husvéti ünnepek alkalmából az iskolai szünetek iskoláinkban a napokban fogják kezdetüket venni. A Bethlen-főtanodában a husvéti szünet e hó 6-tól 14-ig, a polgári leányiskolában pedig e hó 2-től 14-ig fog tartani.

— **Figyelmeztetés.** Azon növendékeket, kik ez évben nagyenyedi egyházközségünkben konfirmálni szándékoznak, de nem Enyeden születtek, figyelmeztetem, hogy keresztlevelüket idejekorán szerezzék be, mert keresztlevelük elomtatása nélkül a konfirmálandók sorába felvételni nem fognak. A konfirmációi oktatás ápril 18-án veszi kezdetét és tart áldozó-csütörtökig. Beiratkozni lehet már ápril 14-étől kezdve a várbeli ref. papi-lakban. Nagy-Enyed, 1898. márczius 29-én. Szilágyi Farkas ref. pap.

— **Szólómunkás-képző tanfolyam Kecskeméten.** A kecskeméti Miklós-telepen szólómunkásokat kiképező tanfolyamot nyitnak meg a tavasszal. E célból már is megkezdtek a kívánt építkezéseket. A tervezet szerint e tanfolyamból 30—40 szakképzett munkás fog kikerülni, kik a szólóművelésen kívül gyümölcsfák ültetésében és gondozásában is képzettséget fognak a tanfolyamon nyerni.

— **Az állat az emberben.** Szép sétaterünkön, melyet tavasz nyitától nagy számban keres fel intelligens közönségünk, tartózkodik valami elzüllött egyéniség. Ugy látszik, itt, vagy a környéken van állandó tanyája; de az bizonyos, hogy közönségünk érdekében áll a nagyobb tanyáról kell a számára gondoskodni. Nem tudjuk: részeg-e vagy veszedelmes mániája van; de, a mint látszik, közveszélyes a viselkedése. A játszó gyermekeket riasztgat, állatias modorával valóságos rémületet idéz elő közöttük. A köztisztaság, közérkö-

Aki épületein vagy kerítésein, szóval az időjárás változásainak kitett, szabadban levő tárgyakat egyszerű és biztos módon, bemázolással, rohadástól és gombaképződéstől évekre meg akarja óvni, használja a több mint 20 év óta alkalmazott

Carbolineumot

(Patent Avenarius)

s őrizkedjék a csekély értékű utánzatoktól.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Carbolineum-gyár R. AVENARIUS

BÉCS, III., Hauptstrasse 84.

1436 — 10

Nem a nagy krach,

hanem szolid alapon vagyunk képesek az alább felsorolt Britannia-ezüst készletet 56 drbot, hallatlanul olcsón: **6 frt 60 krért** bárkinék eladni

6 drb fin. **Britannia asztali kés**, val. ang. peng.
6 drb amer. **Britannia-ezüst villa** egy darabból,
6 drb amer. **Britannia-ezüst evőkanál**,
12 drb amer. **Britannia-ezüst kávékanál**,
1 drb amer. **Britannia-ezüst levesmerő**,
1 drb amer. **Britannia-ezüst tejmerő**,
2 drb amer. **Britannia-ezüst tojáslerleg**,
6 drb angol **Britannia alsótálca**,
2 drb hatásos **asztali gyertyatartó**,
1 drb **teaszűrő**,
1 drb igen finom **Britannia cukorporzó**,
3 drb igen fin. **gyümölcskés**, porcellán fogóval,
3 drb igen fin. **gyümölcsvilla** porcellán fogóval,
6 drb **Victoria alsótálca**.

56 drb összesen csak **6 frt 60 kr.**

Ezt az 56 tárgyat képesek vagyunk **6 frt 60** krnyi potom áron eladni. A Britannia-ezüst kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 évig is megtartja, erről jótállunk. Annak bizonyítására, hogy ez a hirdetés merő igazság, közzétesszük a következő

nyilvános kijelentést:

Az esetre, hogy ha a megküldött britannia ezüstkészlet nem felel meg, szó nélkül visszadjuk a megfizetett összeget. A ki csak használhatja, rendelje meg e diszes készletet, mely

házassági és alkalmi ajándéknak

továbbá a szállóknak, vendéglősnek és jobb háztartásoknak igen alkalmas. Kapható egyedül csak

RIX kiviteli üzletében

a tanítóegyesület stb. szállítója, törv. bejegyzett 30 év óta fennálló cég

Wien, II/2, Praterstrasse 16.

Széjjelküldés vidékre utánvétellel vagy előzetes fizetés esetén.

Tisztítópórá 10 krajczár, láda 40 krajczár.

Valódi csak ezzel a védőjeggyel.

Számos elismerőlevél megtekinthető.

Óvás! A mások részéről hirdett csekély értékű 44 drb evőkanál nálunk csak 5 frtba kerül, de ezeket nem ajánljuk.

1444 1-12

1453 1-1

Arverési hirdetmény.

A marosludasi orth. izraelita hitközség részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Maros-Ludas községben a **kósar hús kimérésének kizárólagos joga** folyó év **április hó 10-én** délután 2 órakor az izr. tanácsteremben három évre és pedig 1898. május hó 1-től egész 1901. május hó 1-ig nyilvános árverésen bére adatik. — **Kiküldési ár: évi 420 frt.**

Az árverezési és szerződési feltételek a hitközségi jegyzőnél bármikor megtekinthetők.

Maros Ludason, 1898 márczius hó 28-án.

Mihály Moritz, hitközségi elnök.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA.

Az összes 50,000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Közepben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	nyer. á	400000
1	" "	200000
2	" "	100000
1	" "	90000
1	" "	80000
1	" "	70000
2	" "	60000
1	" "	40000
5	" "	30000
1	" "	25000
7	" "	20000
3	" "	15000
31	" "	10000
67	" "	5000
3	" "	3000
432	" "	2000
763	" "	1000
1238	" "	500
90	" "	300
31700	" "	200
3900	" "	170
4900	" "	130
50	" "	100
3900	" "	80
2900	" "	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

melyek hat húzásban sorsoltnak ki.

A második nagy magy. kir. osztálysorsjáték nemsokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre újból **50,000 nyeremény**

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyerni fog.

A nyerési esélyek tehát, amint már általánosan ismeretes, **óriásiak.**

Szíves mielőbbi megrendeléseknél **eredeti sorsjegyeket** a tervszerű **eredeti árban** és pedig:

egy egész I-ső oszt. eredeti sorsjegyet **6.— frt**
" fél " " " " **3.— " "**
" negyed " " " " **1.50 " "**
" nyolczad " " " " **— .75 " "**

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldése ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevőinknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos tervezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendelkezésre. A mint ismeretes, a húzások a **magy. kir. kormány ellenőrzése mellett** nyilvánosak és azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főuradánknak az I. magy. kir. osztálysorsjátékban, a menyiben már az **előző osztályokban (az első öt osztályban) 100.000, 30.000, 5000,** valamint számos **2000, 1000, 500 és 300 koronás nyereményt nyertek főuradánknak,** melyeket a szerencsés nyereknek ki is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II. magy. kir. osztálysorsjáték I-ső húzásához a megrendeléseket **mielőbb hozzánk juttatni.** Emlékeztetünk az első sorsjátéknál hangzatosított azon többszöri figyelemfelhívásunkra, hogy röviddel az első osztályú húzás előtt az első osztályú sorsjegyek elkelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen az első osztály húzása előtt a bel- és külföld elárasztott bennünket rendelvényekkel olyannyira, hogy a később érkezőket legnagyobb sajnálatunkra már nem eszközölhetük.

Kérjük tehát a rendelvényeket az első osztályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 8-áig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhetjük ezek biztos eszközését.

Török A. és Tsa

a magy. királyi szab. osztálysorsjáték főelárusító

Budapest, V., Váci-körut 4/A.

1453 1-1

EGÉSZEN FRISSEN ÉRKEZETT.

Előre bátorodom a birtokos uraknak szíves tudomásukra hozni, hogy **valódi javított** Wermorel peronoszpóra permetezőim már utban vannak, ezekből a mult évben is közel 40 drbot adtam el és aki csak tehetette, még utána rendelt; ez biztosítást nyújt, hogy ezek a legjobbak. Az idén érkezendők között még az a javítás is van, hogy folyadéktartójuk oly kemény érezhető készült, mely képes a kékkő-oldat pusztításának ellent állani. **Legkönnyebben szétszedhető,** bárki által igazítható és összeállítható. **Teljes jótállás** mellett árusítom el 12 és 14 frton. Ezek felől Deák Tamás ur, Budapest székesfőváros szőlő- és gyümölcsgazdasági intézője, ugy nyilatkozik, hogy ez idő szerint a legjobbak. Ugy a minta permetező, mint a nyilatkozat nálam már is megtekinthető. Kékkő **legerősebb,** legolcsóbb napi áron, nálam mindig kapható. Nemes aczéllal készült **kaszáimat** jótállás mellett jó előre szintén ajánlom.

Tisztelettel értesítjük az építető közönséget, vállalkozókat és hivatalokat, hogy bizományosunk **Bisztritsány Lajos** uhoz Nagy-Enyedre nagyobb mennyiségű

Roman és Portland cementet

küldtünk. A beocsini cement legjobbnak bizonyult minden gyártmány felett. Bizományosunk bármely állomásra a fentebbi beocsini gyártmányokból legolcsóbban szállít bármekkora mennyiséget. Tisztelettel

BECSINI CEMENT UNIO.

Bethlen-utczában

3 szoba, konyha, pincze, disznó-ól, tyukketrecz, és faskamrával ellátva **kiadó.**

Bővebben értekezhetni **Bisztritsány Lajosnál.**

A leghiresebb gözmalmi liszteket leszállított áron ajánlom.

Korona-tyukszem- és szemölcs-tapaszt mindenkinek ajánlok. Egy doboz ára 30 kr. Biztos eredményről szavatolok, ellenben a pénzt teljesen visszaadom. **Friss caviárt, angolnát, pisztrángot, szárdiniát és orosz halakat** jutányosan ajánlok. Teljes tisztelettel

1845 11-52

Bisztritsány Lajos.

Egy 13-14 éves jó erkölcsű fiu

tanulónak

elfogadtatik.

Friss székely turó és kaskavál mindig kapható.